

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

С Т А Н О В И Щ Е

От: проф. д-р Снежанка Александрова Башева, катедра „Счетоводство и анализ“, УНСС. *Научна специалност:* “Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност”.

Относно: конкурс за доцент по научно направление 3.8. Икономика, научна специалност “Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (вътрешен контрол и вътрешен одит) обн. в ДВ бр. 98 от 09.12.2022 г.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Финансов контрол“ на УНСС съгласно Решение на АС № 9/ 30.11.2022 г. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 262/08.02.2023 г. на Ректора на УНСС.

2. Кратка информация за кандидата в конкурса

Единственият участник в конкурса, гл. ас. д-р Валерия Михайлова Динева, придобива магистърска степен по икономика от УНСС, гр. София (1984г.), второ висше квалификационно равнище в „Марком“, българо-френски център за обучение на управленски кадри (1991г.) и докторска степен от УНСС (2013г.). През периода 2014 г. до 2017 г. е асистент, а от 2017 г. до момента е главен асистент в катедра „Финансов контрол“ на основен трудов договор в УНСС. Има изключително богат професионален практико-приложен опит като: бизнес консултант; ръководител на вътрешен одит в застрахователна компания; вътрешен одитор и ръководител специализирана служба вътрешен контрол в банкови институции; главен вътрешен одитор в МФ; експерт ревизор във финансова институция. Владее френски, английски и руски езици, писмено и говоримо.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

В „Картата за изпълнение на количествените изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ в УНСС“, гл.ас. д-р Валерия Динева представя доказателства за изпълнение на националните минимални изисквания, съгласно ЗРАСРБ, като при минимален праг **400** т., кандидатът изпълнява критериите с **673** т. По втория раздел на картата „Допълнителни изисквания на УНСС, съгласно чл.26 ал.5 на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение“, при минимален изискуем праг от **320** т., кандидатът има изпълнение на изискванията с **806** т. Кандидатът участва в конкурса с *една* монография; публикувана книга на база защитен дисертационен труд; *една* статия публикувана в списание, индексирани в Scopus; *шест* статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове; *четири* статии, публикувани в научни списания, реферирани и индексирани в международни бази данни с научна информация; *три* доклада, индексирани в друга международна база данни с научна информация *един* публикуван университетски учебника (като автор); *пет* публикувани глави от три колективни монографии.

В „Картата за изпълнение на качествените изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ в УНСС“ са представени доказателства за: приноси към развитие на високо равнище на образованието в университетските структури и към ръководството; приноси в развитието на професионални организации посредством изготвяне на експертни становища, консултантска и изследователска дейност; участия в организационни комитети на научни конференции и кръгли маси; участие в научно-изследователски проекти; приноси в преподавателската дейност; разработване на нови учебни курсове и програми; иновации в развитието на ефективна учебна среда; участие като лектор на семинари, кръгли маси и обучителни форуми, и др.

Представените от гл. ас. д-р Валерия Динева научно-изследователски трудове и разработки не повтарят публикациите за придобиване на ОНС „доктор“. По своята тематична насоченост публикациите са изцяло в област на висше образование 3.8. Икономика, научна специалност “Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (вътрешен контрол и вътрешен одит)”, по която е обявен конкурсът. Кандидатът е член на научни колективи в пет изследователски проекта от университетски и национален характер.

Може да бъде обобщено, че количествените и качествените характеристики на научно - изследователската дейност на гл. ас. д-р Валерия Динева отговарят и надхвърлят многократно основните и допълнителни изисквания за заемане на академичната длъжност “доцент”. Съветът по хабилитация на УНСС дава положително становище за потенциалния кандидат в конкурса.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Гл.ас. д-р Валерия Динева има над осем години преподавателски стаж в УНСС, от които пет години като главен асистент. До момента е водила учебни занятия (лекции и семинари) пред бакалаври и магистри по дисциплините: „Вътрешен контрол и вътрешен одит“, „Стандарти за вътрешен одит“, „Финансов контрол“, „Теория на финансовия контрол“. Разработила е две учебни програми по дисциплините „Стандарти за вътрешен одит“ и „Вътрешен контрол и вътрешен одит“ за ОКС „магистър“ и една програма за ОКС „бакалавър“. Кандидатът има натрупан необходимия практически и педагогически опит, работи много добре и успява да мотивира студентите. Изграден и утвърден преподавател е. Кандидатът е уважаван от своите колеги и като лектор е приет много добре от специалистите в практиката. В допълнение може да бъде посочено, че владее английски, руски и френски език, които използва в изследователската си работа.

Изводът, който се налага е, че учебно-преподавателската дейност на кандидата за академичната длъжност „доцент“ в УНСС е категорично свързана с предмета на конкурса, а натрупаният преподавателски опит е напълно задоволителен.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

Представената научна продукция от гл.ас. д-р Валерия Динева е достатъчна по обем и е налице голямо жанрово разнообразие на публикациите – монография, глави от колективни монографии, учебници, статии и доклади от научни конференции. Високо следва да бъде оценено нейното участие в университетски и национални проекти с важно значение за образованието и практиката.

Могат да бъдат разграничени шест основни направления в тематичната насоченост на изследователската и публикационна дейност на кандидата:

Първо: теоретични и научно- приложни аспекти на вътрешния одит;

Второ: изследване влиянието на съвременната среда върху вътрешния одит

Трето: изследване ролята на вътрешния контрол и вътрешния одит в противодействие на измамите и функционирането на корпоративните структури;

Четвърто: разработване на иновативни методи и процеси на обучение по вътрешен одит;

Пето: дефиниране на съвременната визия на вътрешния одит, в това число управление на вътрешния одит и изпълнение на одитни ангажменти в условията на корпоративна социална отговорност ,устойчиво развитие, изкуствен интелект и киберсигурност ;

Шесто: представяне на нефинансова информация.

Подробното запознаване с представената от кандидата по конкурса научна продукция, както и с приложените документи, ми позволява да отбележа, че тя напълно отговаря на изискванията и на научно-метричните показатели на УНСС.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси

Кандидатът е представил в систематизирана справка своите приноси, които аз приемам изцяло. Бих искала да акцентирам вниманието върху *пет* от тях, които считам за особено значими в областта на теоретическите постановки и практико-приложните решения:

- Обогатено и доразвито е теоретичното знание относно обекта и субекта на вътрешния одит, неговите същност, обхват, процеси и методология;
- Систематизирани и обосновани са нови и перспективни фокуси на вътрешния одит, като: фирмена култура, киберсигурност, изкуствен интелект, корпоративна социална отговорност, ESG, големи данни (BIG DATA), човешки ресурси и управление на таланти;
- Систематизирано и обогатено е теоретичното знание с разбирането за „меките контроли“. Изследвано е тяхното значение за фирмената култура и нейните съставни култури, както и за изграждането на подходяща иновативна среда;
- Обогатено е научното знание за разбирането на иновативните методи в процеса на обучение по вътрешен одит ;
- Обогатена е теорията на вътрешния контрол с изследването на значението и влиянието на контролната среда върху иновационната среда

7. Основни критични бележки и препоръки

Внимателното проучване на научните трудове на гл.ас. д-р Валерия Михайлова Динева ми дава основание да обобщя, че в тях няма допуснати съществени пропуски, неточности или противоречия. Препоръчвам на кандидата да продължи своята задълбочена научно-изследователска дейност.

8. Заключение

На базата на направената съвкупна оценка на научната, преподавателската и научно-изследователска дейност на кандидата може да бъде направено заключението, че **гл.ас. д-р Валерия Динева** напълно отговаря на изискванията и на наукометричните показатели, детерминирани в чл.24, ал. 1 от ЗРАСРБ, чл. 53, ал. 1 от ППЗРАСРБ и в чл. 33 от Правилника за организацията и провеждането на конкурси за придобиване на

научни степени и за заемане на академични длъжности в УНСС. Към датата на изготвяне на становището не са налични доказателства, установени по законоустановен ред, за плагиатство в научните публикации на кандидата.

Във връзка с изложеното, убедено предлагам кандидата по конкурса, обявен в ДВ бр. 98 от 09.12.2022 г., гл. ас. д-р **Валерия Михайлова Динева** да бъде избран за „доцент“ по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност “Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (вътрешен контрол и вътрешен одит).

София, 28.02.2023 г

Подпис:

проф. д-р Сн.Башева

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

EVALUATION REPORT

From: Prof. Dr. Snejanka Alexandrova Bacheva, Department of Accounting and Analysis, UNWE.

Scientific Specialty: “Accounting, control and analysis of economic activity”.

Regarding: competition for Associate Professor in scientific field 3.8. Economics, scientific specialty “Accounting, control and analysis of economic activity (internal control and internal audit)”, published in State Gazette, Issue 98 of 09.12.2022.

1.Competition Information

The competition was announced for the needs of the Department of Financial control, UNWE according to Decision of the Academic Council № 9 / 30.11.2022. I am participating in the scientific jury of the competition according to Order № 262 / 08.02.2023 of the Rector of UNWE.

2.Brief information about the candidate in the competition

The only participant in the competition, Ch. Prof. Dr. Valeria Mihailova Dineva, acquires a master's degree in Economics from UNWE, Sofia (1984), Second Higher Qualification Level at „Marcom“, Bulgarian-French Center for the training of management staff (1991) and a PhD degree by UNWE (2013). In the period 2014 to 2017 he was an assistant, and from 2017 he was the chief assistant in the Department of Financial Control of a basic employment contract at UNWE. He has an extremely rich professional practical experience as: a business consultant; head of internal audit at an insurance company; Internal Auditor and Head of Specialized Service Internal Control at Banking Institutions; Main internal auditor at the Ministry of Finance; Expert Auditor at a financial institution. He speaks French, English and Russian, written and spoken.

3.Fulfilment of the requirements for acquisition of the academic position

In the "Card for the fulfillment of the quantitative requirements for occupying the academic position" Associate Professor "at UNWE, Chief Assist. Dr. Valeria Dineva presents evidence for the implementation of the national minimum requirements according to the ZRASRB, with a minimum threshold of 400 t., The applicant shall meet the criteria with 673 points under the second section of the card "Additional requirements of the UNWE, according to Article 26 para. 5 of the ZRASRB and the Rules for its Annex ", with a minimum required threshold of 320 points, the applicant has the fulfillment of the requirements with 806 points.

The applicant participates in the competition with one monograph; published book based on a defense dissertation work; one article published in a magazine indexed in Scopus; six articles and reports published in unrefined magazines with scientific review or published in edited collective volumes; four articles published in scientific journals, referred to and indexed in international databases with scientific information; three reports indexed in another international database with scientific information one published university textbook (as author); five published chapters of three collective monographs.

The Card for the fulfillment of the qualitative requirements for the occupation of the academic position "Assistant Professor" at UNWE presents evidence of: contributions to the development at a high level of education in the university structures and to the management; contributions to the development of professional organizations through the preparation of expert opinions, consulting and research activities; Participation in organizational committees at scientific conferences and round tables; participation in research projects; contributions to teaching; development of new training courses and programs; Innovation in the development of an effective learning environment; Participation as a lecturer in seminars, round tables and training forums, etc.

Presented by Ch. Prof. Dr. Valeria Dineva Dineva Research and Developments do not repeat publications on the acquisition of the Doctor of the Doctor. In their thematic orientation, the publications are entirely in the field of higher education 3.8. Economics, scientific specialty "Accounting, control and analysis of business activity (internal control and internal audit)", on which the competition has been announced. The applicant is a member of scientific teams in five research projects of university and national nature.

It can be summarized that the quantitative and qualitative characteristics of the research activity of Ch. Assistant Professor Valeria Dineva meets and exceed the basic and additional requirements for the occupation of the academic position "Associate". The UNWE Habilitation Council gives a positive opinion on the potential candidate in the competition.

4.Evaluation of the educational and teaching activities of the candidate

Assoc. Dr. Valeria Dineva has over eight years of teaching experience at UNWE, of which five years as a chief assistant. So far, she has held classes (lectures and seminars) in front of bachelors and masters in the disciplines: "Internal Control and Internal Audit", "Standards for Internal Audit", "Financial Control", "Financial Control". She has developed two curricula in the disciplines "Standards for Internal Audit" and "Internal Control and Internal Audit" for the Master's Degree and one a Bachelor's Degree Program. The applicant has the necessary practical and pedagogical experience, works very well and manages to motivate students. He is a well - established teacher. The candidate is respected by his colleagues and as a lecturer he is well received by specialists in practice. In addition, it can be stated that he speaks English, Russian and French, which he uses in his research work.

The conclusion that is required is that the teaching and teaching activity of the candidate for the academic position "Associate Professor" at UNWE is clearly related to the subject of the competition, and the accumulated teaching experience is completely satisfactory.

5.Brief information about the submitted scientific papers/publications

The presented scientific production by Chief Ass. Dr. Valeria Dineva is sufficient in volume and there is a large genre diversity of publications-monograph, heads of collective monographs, textbooks, articles and reports from scientific conferences. Her involvement in university and national projects should be highly evaluated for education and practice.

Six main directions in the thematic focus of the applicant's research and publication activity can be distinguished:

First: theoretical and scientific and applied aspects of internal audit;

Second: Study the influence of modern environment on internal audit

Third: examining the role of internal control and internal audit in counteracting fraud and the functioning of corporate structures;

Fourth: Development of innovative methods and processes of internal audit training;

Fifth: defining the modern vision of internal audit, including the management of internal audit and the implementation of audit commitments in the conditions of corporate social responsibility, sustainable development, artificial intelligence and cybersecurity;

Sixth: presentation of non -financial information.

The detailed familiarity with the scientific production presented by the competition applicant, as well as with the attached documents, allows me to note that it fully meets the requirements of the UNWE science and metric indicators.

6. Synthesized evaluation of the basic scientific and scientific and applied contributions

The applicant has submitted in a systematic reference his contributions, which I accept fully. I would like to focus attention on five of them, which I consider to be particularly significant in the field of theoretical statements and practical solutions:

- The theoretical knowledge of the object and subject of internal audit, its nature, scope, processes and methodology is enriched and further developed;
- New and promising internal audit focuses are systematized and justified, such as: corporate culture, cybersecurity, artificial intelligence, corporate social responsibility, ESG, large data (Big Data), human resources and talent management;
- The theoretical knowledge of the "soft controls" is systematized and enriched. Their importance for corporate culture and its constituent cultures is explored, as well as for the construction of an appropriate innovative environment;
- The scientific knowledge of understanding innovative methods in the internal audit training process is enriched;
- The theory of internal control with the study of the meaning and influence of the control environment on the innovation environment has been enriched

7. Main critical notes and recommendations

The careful study of the scientific works of Chief Assistant Prof. Dr. Valeria Mihailova Dineva gives me reason to summarize that there are no significant omissions, inaccuracies or contradictions. I recommend the candidate to continue her in-depth research activity.

8. Conclusion

Based on the overall assessment of the scientific, teaching and research activities of the candidate, it can be concluded that **Chief Assistant Prof. Dr. Valeria Dineva** fully meets the requirements and the science-metric indicators determined in Article 24, para. 1 of Law for the Development of Academic Faculty, Article 53, para. 1 of Rules for Application of Law for the Development of Academic Faculty and in Article 33 of the Regulations for the organization and holding of competitions for acquiring scientific degrees and for holding academic positions at the University of National and World Economy. As of the date of preparation of the evaluation report, there is no evidence, established by law, for plagiarism in the scientific publications of the candidate.

In relation with the above, I confidently propose the candidate in the competition, announced in State Gazette, Issue 98 of 09.12.2022, **Chief Assistant Prof. Dr. Valeria Mihailova Dineva** to be selected for the position of "Associate Professor" in the professional field 3.8. Economics, scientific specialty "Accounting, control and analysis of economic activity (internal control and internal audit)".

28.02.2023

prof. Snejana Bacheva, PhD